

INITIATIEFVOORSTEL

Aan de leden van de gemeenteraad van Groningen

Betreft: initiatiefvoorstel tot toepassing Balkenendenorm op subsidierelaties en daarmee vergelijkbare relaties

Datum: 2 februari 2010

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij leggen wij u het volgende initiatiefvoorstel voor. Wij vinden een preadvies niet nodig.

Introductie

De gemeente Groningen onderhoudt subsidie- of daarmee vergelijkbare relaties met een groot aantal instellingen en organisaties die (semi) publieke taken uitvoeren. In de aard van een subsidierelatie ligt besloten dat het meestal gaat om activiteiten in de sfeer van zorg, welzijn, re-integratie en onderwijs. Soms gebeuren deze activiteiten op basis van een aanbestedingsprocedure¹. Wij zien met lede ogen aan dat door dit soort instellingen en organisaties ten laste van de (gemeentelijke) overheid en uiteindelijk de belastingbetaler exorbitante salarissen, bonussen en vertrekpremies worden uitbetaald. Zoals bijvoorbeeld bij Meavita, waaronder ook Thuiszorg Groningen viel, waarover het Dagblad van het Noorden vorig jaar berichtte dat drie managers vlak voor het faillissement met een forse afkoopsom zijn vertrokken. De curatoren vermoeden dat er sprake is van 'ongeoorloofd voordringen' van de managers, die bij hun vertrek een gouden handdruk van samen vijf ton meekregen. Wij vinden dat in de regel de salarissen in de publieke en semipublieke sector de 'Balkenendenorm' niet te boven mogen gaan. Bonussen en vertrekpremies moeten wat ons betreft passen binnen bij wat normaal te doen gebruikelijk is en bijvoorbeeld worden

¹ Groen Links, SP en PvdA hebben al weer enige tijd geleden een initiatiefvoorstel ingediend. De strekking daarvan is om bij het inkopen van diensten op het terrein van welzijn, zorg, re-integratie en onderwijs bij voorkeur te kiezen voor een subsidierelatie. Mocht wel worden aanbesteed dan ligt de voorkeur voor aanbesteding bij het lichte regime van de zogenaamde 2-B-diensten. Het spreekt vanzelf dat de voorkeur voor een subsidierelatie dan wel aanbesteding volgens het lichte regime (in tweede instantie) onverminderd van kracht blijft.

vastgesteld aan de hand van de zogenaamde kantonrechterformule. Met dit voorstel willen we bereiken dat situaties als hiervoor omschreven zich, in beginsel, niet meer voor zullen doen.

Korte inhoud van het voorstel

Wij stellen voor dat de gemeente Groningen alleen dan een subsidie- of daarmee vergelijkbare relatie aan gaat, wanneer zeker is dat de betreffende instelling of organisatie zich niet ‘bezondigd’ aan de overschrijding van de Balkenendenorm. Bovendien willen we dat geen exorbitante bonussen en/of vertrekpremies worden uitgekeerd. Een subsidierelatie vergt een andere aanpak dan een relatie op basis van een aanbesteding. In de verdere uitwerking houden we hier rekening mee.

Wij vinden dat een sanctie moet volgen wanneer een instelling of organisatie zich tijdens de looptijd van de relatie niet aan de afspraak houdt. Dan volgt wat ons betreft beëindiging van de relatie dan wel verbeuren van een (forse) ‘boete’. De hoogte van deze boete is tenminste de optelsom van de bedragen waarmee de instelling of organisatie over de ‘schreef’ is gegaan. We vinden wel dat bij het opleggen van een sanctie rekening moet worden gehouden met de belangen van degenen voor wie de instelling of organisatie haar activiteiten verricht en natuurlijk ook met de belangen van het personeel van die instelling of organisatie. Afwijken van de regel is wat ons betreft mogelijk wanneer er sprake is van een groot maatschappelijk belang. De betreffende instelling of organisatie pleegt daarover vooraf overleg met het college van burgemeester en wethouders.

Balkenendenorm?

De Balkenendenorm is de langzamerhand aanvaarde algemene gedachte dat openbare bestuurders in Nederland niet meer mogen verdienen dan de Minister-president. Minister-president Balkenende verdient op jaarbasis een bruto salaris van 181.773 euro. In de Tweede Kamer is men het er over eens dat dat de Balkenendenorm is. Het kabinet wil die norm optrekken door ook een mogelijke onkostenvergoeding (maximaal 15.685 euro) plus de reguliere pensioenpremie (maximaal 28.771 euro) mee te tellen. De limiet voor feitelijke beloningen kan hoger uitvallen dan 226.229 euro, omdat het kabinet per sector aparte beloningsovereenkomsten wil afsluiten. Die kunnen onder de norm komen maar ook erboven². Zolang de Kamer niet besloten heeft over het voorstel van de regering, willen wij de norm van een bruto-salaris van 181.773 euro per jaar hanteren.

De regel (uitwerking)

- Dit voorstel is van toepassing op instellingen of organisaties die in het kader van een subsidie- of daarmee vergelijkbare relatie aanspraak maken op financiële middelen die door de gemeente Groningen aan hen worden verstrekt met het oog op het verrichten

² Zie http://www.nrc.nl/economie/article2401214.ece/Balkenende-norm_gaat_halve_ton_omhoog

van vooraf vastgelegde publieke en semipublieke activiteiten, anders dan aan de gemeente Groningen geleverde goederen en/of diensten.

- In de overeenkomst tot verlening van de subsidie legt de gemeente vast dat de instellingen en organisaties de Balkenendenorm niet mogen overschrijden. Voor bonussen en vertrekpremies geldt een plafond dat aansluit wat bij wat normaal te doen gebruikelijk is. De Algemene subsidieverordening voor de gemeente Groningen moet hiervoor, voor zover het om subsidierelaties gaat, de basis bieden.
- Als één van de voorwaarden om voor gunning in het kader van een aanbestedingsprocedure in aanmerking te komen geldt dat de verkrijgende partij een gedragscode moet ondertekenen waarin zij bevestigt dat zij bij haar salarisbeleid de Balkenendenorm tot vaste leidraad zal nemen. En bij de uitkering van bonussen en vertrekpremies moet worden aangesloten bij wat normaal te doen gebruikelijk is, bijvoorbeeld bij de zogenaamde kantonrechterformule.
- Afwijking van de regel is mogelijk, maar niet nadat het college vooraf is betrokken en alleen wanneer er sprake is van een groot maatschappelijk belang. Overleg is ook van belang wanneer er twijfel is over afwijking. Het spreekt vanzelf dat vervolgens zoveel mogelijk in de geest van de regel wordt gehandeld. Wanneer zich een dergelijke situatie voordoet, rapporteert het college de raad zo spoedig mogelijk.
- Bij schending van de regel legt de gemeente een boete op. Deze boete is in eerste instantie een korting op de subsidie ter hoogte van het bedrag waarmee de norm wordt overschreden. In het geval van een aanbesteding wordt de boete ter hoogte van het bedrag waarmee de norm wordt overschreden, direct opeisbaar.
- Bij herhaling van overtreding van de regel en/of weigerachtigheid van de instelling of organisatie om zich aan de regel te houden, heeft de gemeente het recht de subsidie- of inkooprelatie (aanbesteding) per direct en eenzijdig op te zeggen. En dan wordt een boete ter grootte van tenminste het bedrag van de overschrijding van de norm direct opeisbaar.
- Bij het opleggen van een sanctie en het opzeggen van de subsidierelatie betreft de gemeente de belangen van diegenen voor wie de activiteiten worden verricht alsmede de belangen van het bij de betreffende instelling of organisatie in dienst zijnde personeel.
- Dit voorstel is van toepassing op instellingen en organisaties die nu en in de toekomst subsidie van de gemeente Groningen ontvangen.
- Bestaande afspraken en (arbeids)overeenkomsten dienen te worden gerespecteerd.

Voorstel voor besluit:

Wij stellen u voor als volgt te besluiten:

1. Bij het aangaan van (nieuwe of herhaalde) subsidie- of daarmee vergelijkbare relaties te handelen conform de hierboven onder de ‘regel (uitwerking)’ gehanteerde lijnen.
2. Aan het college te verzoeken hieraan per de kortst mogelijke datum uitvoering te geven en (zo nodig) met voorstellen te komen voor aanpassing van het regelgevend kader (bijvoorbeeld de Algemene subsidieverordening voor de gemeente Groningen).

Groningen, 2 februari 2010

SP-fractie

PvdA-fractie

Rosita van Gijlswijk

Bert Oost